

## QUÁN TRIỆT NHỮNG NỘI DUNG CỐT LÕI TRONG BÀI VIẾT CỦA TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG VÀO GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG CHÍNH TRỊ KHÁNH HÒA

ThS TRẦN HOÀNG HÀ  
*Trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa*

Củu nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội là một trong những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh mà Đảng và Nhà nước ta đang vận dụng xây dựng đất nước trong giai đoạn hiện nay. Đảng Cộng sản Việt Nam xác định: “Đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân ta, là sự lựa chọn đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, phù hợp với xu thế phát triển của lịch sử”<sup>1</sup>.

Sau hơn 35 năm đổi mới, sự nghiệp cách mạng của chúng ta đã đạt nhiều thành tựu đáng kể, chính trị ổn định, kinh tế phát triển, quốc phòng - an ninh được giữ vững, đối ngoại mở rộng, vị thế của Việt Nam ngày càng được khẳng định và nâng cao trên thế giới. Điều đó chứng tỏ con đường chúng ta lựa chọn đi lên chủ nghĩa xã hội dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là hoàn toàn đúng đắn và phù hợp trong tình hình hiện nay. Vì vậy Đảng ta xác định: tiếp tục “Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đường lối đổi mới của Đảng; kiên định các nguyên tắc xây dựng Đảng để xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”<sup>2</sup>.

Để hiện thực quan điểm, đường lối của Đảng về xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam thành công cần huy động tổng thể cả hệ thống chính trị vào cuộc, trong đó các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ,

công chức, viên chức hiện nay phải làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, phổ biến lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng về xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ. Đặc biệt thường xuyên tuyên truyền, phổ biến, vận dụng và phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội cũng như những thành công trong thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta.

Trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa là đơn vị sự nghiệp trực thuộc Tỉnh ủy Khánh Hòa có nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức của tỉnh và trên địa bàn tỉnh về lý luận chính trị; quan điểm, đường lối của Đảng; chính sách pháp luật của Nhà nước; kiến thức và kỹ năng quản lý nhà nước; nghiệp vụ hoạt động của các tổ chức hội, đoàn thể... Nhà trường thường xuyên thực hiện đạt và vượt kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng hàng năm do Tỉnh ủy và UBND tỉnh Khánh Hòa giao. Đối với các lớp đào tạo, bồi dưỡng về lý luận chính trị, hằng năm nhà trường tổ chức đào tạo trên 17 lớp trung cấp chính trị, với hơn 1.300 học viên (trong đó mở mới từ 8 đến 10 lớp mỗi năm); kết hợp với các đơn vị của trung ương mở các lớp đào tạo cao cấp chính trị (1 đến 2 lớp/năm), cử nhân các chuyên ngành lý luận chính trị; phối hợp thực hiện bồi dưỡng nghiệp vụ công tác và lý luận chính trị cho cán bộ các tổ chức đảng, hội, đoàn thể của tỉnh.

Đội ngũ giảng viên của nhà trường có 31 người được cơ cấu chủ yếu ở 3 khoa nội dung. 100% đạt

tiêu chuẩn giảng viên theo quy định của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh<sup>3</sup>, trong đó 30 giảng viên đạt trình độ sau đại học, 8 giảng viên chính, 29 giảng viên đã qua lớp bồi dưỡng kiến thức kinh điển Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Công tác bồi dưỡng, tập huấn, sinh hoạt chuyên môn cho giảng viên thường xuyên được quan tâm tổ chức nhằm nâng cao kỹ năng nghề nghiệp, cập nhật kiến thức và quán triệt, định hướng tư tưởng trong giảng dạy, công tác.

Thời gian qua, bài viết *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng viết ngày 15-5-2021, nhân dịp kỷ niệm 131 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2021) và bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XV và Đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 “đã nhận được sự quan tâm, hưởng ứng sâu rộng, được sự đón nhận của đông đảo các tầng lớp nhân dân trong nước cũng như được bạn bè, các chính đảng, chính khách, các nhà khoa học, nghiên cứu lý luận và dư luận quốc tế đánh giá cao”<sup>4</sup>. Bài viết có ý nghĩa về tầm tư tưởng - lý luận, là vũ khí sắc bén trong đấu tranh chống lại các tư tưởng cực đoan, phản động, chống lại đất nước, đồng thời củng cố niềm tin vào con đường mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn cho phát triển đất nước. Đây là nguồn dữ liệu quan trọng về cả lý luận và thực tiễn Việt Nam cho công tác giảng dạy và truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng đối với cán bộ, giảng viên, tuyên truyền viên làm công tác tuyên truyền, giảng dạy lý luận chính trị nói chung và đội ngũ giảng viên của Trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa nói riêng.

Thực hiện Hướng dẫn số 47-HD/BTGTW, ngày 04-4-2022 của Ban Tuyên giáo Trung ương về triển khai đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng về nội dung tác phẩm “Một số vấn đề về lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và Công văn số 1394-CV/TU, ngày 05-5-2022 của Tỉnh ủy Khánh Hòa về việc triển khai đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng về nội dung tác phẩm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, trong năm 2022, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa đã yêu cầu 5/5 chi bộ trực thuộc tổ chức sinh hoạt giới thiệu

tác phẩm của Tổng Bí thư; đề xuất với Ban Thường vụ Tỉnh ủy và chủ trì tổ chức Hội thảo khoa học cấp tỉnh với chủ đề *Giá trị tác phẩm Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam trong thực tiễn xây dựng và phát triển tỉnh Khánh Hòa* vào tháng 8 - 2022 thành công tốt đẹp. Đặc biệt Ban Giám hiệu nhà trường đã chỉ đạo cán bộ, giảng viên và vận động học viên thực hiện tuyên truyền nội dung, ý nghĩa của tác phẩm theo yêu cầu của Trung ương và tỉnh, lồng ghép, quán triệt những nội dung tác phẩm trong các chuyên đề giảng dạy trên lớp.

Trong bài viết “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã đề cập một số khía cạnh từ góc nhìn thực tiễn của Việt Nam và tập trung vào trả lời mấy câu hỏi: “Chủ nghĩa xã hội là gì? Vì sao Việt Nam lựa chọn con đường xã hội chủ nghĩa? Làm thế nào và bằng cách nào để từng bước xây dựng được chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam? Thực tiễn công cuộc đổi mới, đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam trong thời gian qua có ý nghĩa gì và đặt ra vấn đề gì?”<sup>5</sup>. Đây là những vấn đề khi giảng dạy trên lớp, giảng viên trường chính trị đã được trang bị lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nghị quyết của Đảng để truyền đạt và định hướng. Tuy nhiên để thuyết phục người học, cần có những dẫn chứng cụ thể, xác thực, gắn với đặc điểm và tình hình đất nước, phải khẳng định rõ đối với Việt Nam hiện nay định hình chủ nghĩa xã hội thế nào và định hướng đi lên chủ nghĩa xã hội thế nào cho phù hợp với hoàn cảnh, đặc điểm cụ thể. Các nội dung cốt lõi của tác phẩm của Tổng Bí thư mà Đảng ủy, Ban Giám hiệu đã yêu cầu đội ngũ giảng viên Trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa cần phải đưa vào giảng dạy để minh chứng, làm sáng tỏ bản chất khoa học và cánh mạng về mô hình xã hội chúng ta đang xây dựng gồm một số vấn đề như sau:

*Trước hết, để đấu tranh với quan điểm phủ định chủ nghĩa xã hội, cho rằng đi theo con đường xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam là “mơ hồ”, “ảo tưởng” về một chế độ xã hội không có thật và không theo tiến trình lịch sử tự nhiên như các nước trên thế giới thì giảng viên cần khẳng định lại tính khoa học của chủ*

*nghĩa mácxít về mô hình xã hội tương lai và sự lựa chọn của Việt Nam*

C.Mác và Ph.Ăngghen luôn đề cao vai trò của lực lượng sản xuất, tức vai trò trình độ văn minh vật chất của nhân loại đối với sự phát triển xã hội. Do có được những lực lượng sản xuất mới, loài người thay đổi phương thức sản xuất của mình, và do đó thay đổi tất cả những quan hệ xã hội của mình, tạo nên sự thay đổi các hình thái kinh tế - xã hội mà xã hội cộng sản chủ nghĩa là hình thái tương lai. Cách mạng 4.0 ngày nay cũng là một biểu hiện của sự phát triển lực lượng sản xuất xã hội tiên tiến, có tính xã hội hóa cao, là điều kiện thúc đẩy xã hội tiến bộ nhanh hơn đi đến chủ nghĩa cộng sản. *Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản* (1848) đã xác định con đường đi lên chủ nghĩa cộng sản có chặng đầu là chủ nghĩa xã hội; trải qua chủ nghĩa xã hội chính là một nấc thang trên con đường phát triển của loài người. Đó là sự phát triển tuần tự, hiện thực của lịch sử nhân loại, trải qua các hình thái kinh tế, các chế độ xã hội phát triển nối tiếp nhau từ thấp đến cao, từ lạc hậu tới văn minh, tiến bộ.

Lịch sử đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc ta cho thấy, sau khi Pháp xâm lược Việt Nam (1858), nhiều cuộc đấu tranh chống thực dân Pháp xâm lược với khát vọng độc lập dân tộc đã nổ ra, tuy nhiên đều thất bại do chưa có đường lối cách mạng đúng đắn. Nguyễn Ái Quốc là người đã tìm thấy được con đường cách mạng giải phóng dân tộc trên cơ sở lý luận của học thuyết của chủ nghĩa Mác - Lênin để vận dụng cho thực tiễn cách mạng Việt Nam. Lựa chọn con đường cách mạng vô sản, đi lên chủ nghĩa xã hội cho cách mạng giải phóng dân tộc ở Việt Nam thành công là hoàn toàn phù hợp với tiến trình lịch sử, chứ không ảo tưởng hay cảm tính.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nêu rõ, ngay khi mới ra đời và trong suốt quá trình đấu tranh cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn khẳng định: Chủ nghĩa xã hội là mục tiêu, lý tưởng của Đảng Cộng sản và nhân dân Việt Nam. Xã hội mà chúng ta xây dựng và hướng đến là một xã hội phát triển theo đúng tiến trình lịch sử của nhân loại. Trong bài viết của mình, Tổng Bí thư đã chỉ rõ: “Chủ nghĩa xã hội đề cập ở đây là chủ nghĩa xã hội khoa học dựa trên học thuyết Mác - Lênin trong thời đại ngày nay”<sup>6</sup>.

*Vấn đề thứ hai đó là tại sao đi lên chủ nghĩa xã hội trong khi chủ nghĩa tư bản vẫn còn đang phát triển mạnh mẽ và nắm giữ các thành tựu của văn minh nhân loại? Giảng viên phải giải thích trên cơ sở phân tích bản chất của chủ nghĩa tư bản và tính ưu việt của chủ nghĩa xã hội*

Là dân tộc đã từng là nạn nhân của chủ nghĩa tư bản, chủ nghĩa thực dân, chủ nghĩa đế quốc xâm lược toàn thế giới, mỗi người dân Việt Nam, hơn ai hết thấu hiểu bản chất thực tế của chế độ tư bản chủ nghĩa là bất công, nô dịch, bản cùng hóa đối với nhân dân lao động và người dân thuộc địa. Mặc dù chủ nghĩa tư bản ngày nay đang tiếp tục phát triển, mang tính toàn cầu cao và cũng đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, nhất là trong lĩnh vực giải phóng và phát triển sức sản xuất, phát triển khoa học và công nghệ. Tuy nhiên, chủ nghĩa tư bản vẫn không thể khắc phục được những mâu thuẫn cơ bản vốn có của nó. Tổng Bí thư chỉ rõ: “Đời sống của đa số dân cư lao động bị giảm sút nghiêm trọng, thất nghiệp gia tăng; khoảng cách giàu - nghèo ngày càng lớn, làm trầm trọng thêm những mâu thuẫn, xung đột giữa các sắc tộc. Những tình huống “phát triển xấu”, những nghịch lý “phản phát triển”, từ địa hạt kinh tế - tài chính đã tràn sang lĩnh vực xã hội, làm bùng nổ các xung đột xã hội và ở không ít nơi từ tình huống kinh tế đã trở thành tình huống chính trị với các làn sóng biểu tình, bãi công, làm rung chuyển cả thế chế. Sự thật cho thấy, bản thân thị trường tự do của chủ nghĩa tư bản không thể giúp giải quyết được những khó khăn và trong nhiều trường hợp còn gây ra những tổn hại nghiêm trọng cho các nước nghèo; làm sâu sắc thêm mâu thuẫn giữa lao động và tư bản toàn cầu”<sup>7</sup>.

Đối với hệ thống xã hội chủ nghĩa trên thế giới hơn 7 thập kỷ xây dựng đã đạt được những thành tựu to lớn, nhưng vấp phải những sai lầm dẫn tới sụp đổ. Song, đó không phải là sự sụp đổ của học thuyết Mác - Lênin về chủ nghĩa xã hội, không phải là sự sụp đổ của phong trào xã hội chủ nghĩa thế giới. Chủ nghĩa mácxít phải được vận dụng sáng tạo trong từng bước phát triển, phù hợp với hoàn cảnh nước mình. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định trong bài viết về tính ưu việt của chế độ mà chúng ta đang xây dựng: “Chúng ta cần một xã hội mà trong đó sự phát triển là thực sự vì con

người, chứ không phải vì lợi nhuận mà bóc lột và chà đạp lên phẩm giá con người. Chúng ta cần sự phát triển về kinh tế đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội, chứ không phải gia tăng khoảng cách giàu nghèo và bất bình đẳng xã hội. Chúng ta cần một xã hội nhân ái, đoàn kết, tương trợ lẫn nhau, hướng tới các giá trị tiến bộ, nhân văn, chứ không phải cạnh tranh bất công, “cá lớn nuốt cá bé” vì lợi ích vị kỷ của một số ít cá nhân và các phe nhóm. Chúng ta cần sự phát triển bền vững, hài hòa với thiên nhiên để bảo đảm môi trường sống trong lành cho các thế hệ hiện tại và tương lai, chứ không phải để khai thác, chiếm đoạt tài nguyên, tiêu dùng vật chất vô hạn độ và hủy hoại môi trường. Và chúng ta cần một hệ thống chính trị mà quyền lực thực sự thuộc về nhân dân, do nhân dân và phục vụ lợi ích của nhân dân, chứ không phải chỉ cho một thiểu số giàu có”<sup>8</sup>.

*Vấn đề thứ ba cần quán triệt trong giảng dạy là tiếp tục khẳng định mô hình, đặc trưng, nhiệm vụ của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay*

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhận xét: “Từ tổng kết thực tiễn và nghiên cứu lý luận, Đảng Cộng sản Việt Nam từng bước nhận thức ngày càng đúng đắn hơn, sâu sắc hơn về chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ đi lên chủ nghĩa xã hội; từng bước khắc phục một số quan niệm đơn giản trước đây như đồng nhất mục tiêu cuối cùng của chủ nghĩa xã hội với nhiệm vụ của giai đoạn trước mắt; nhấn mạnh một chiều quan hệ sản xuất, chế độ phân phối bình quân, không thấy đầy đủ yêu cầu phát triển lực lượng sản xuất trong thời kỳ quá độ, không thừa nhận sự tồn tại của các thành phần kinh tế; đồng nhất kinh tế thị trường với chủ nghĩa tư bản; đồng nhất nhà nước pháp quyền với nhà nước tư sản...”<sup>9</sup>.

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội được thông qua tại Đại hội VII (1991) đã xác định mô hình xã hội xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Sau 20 năm thực hiện, Đại hội X của Đảng đã sửa đổi, bổ sung và phát triển Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội cho phù hợp hơn với tình hình mới. Để tổng kết lại và phát triển hơn nữa lý luận về thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nêu lên 8 đặc trưng, 8

nhiệm vụ trong thời kỳ hiện nay. Đây là nội dung quan trọng cần quán triệt khi giảng dạy của giảng viên trường chính trị. Tất cả các vấn đề “để từng bước xây dựng được chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” mà Tổng Bí thư nêu ra phải được lồng ghép, tích hợp trong tất cả các chuyên đề giảng dạy lý luận chính trị cũng như nghiệp vụ công tác đảng, công tác chính trị của nhà trường.

Đại hội XIII của Đảng đã nêu cao tinh thần tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, toàn diện, đồng bộ; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; xác định tầm nhìn đến năm 2045 Việt Nam trở thành nước phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã mang đến cho cán bộ, đảng viên, người dân Việt Nam cũng như bạn bè trên thế giới những nhận thức khoa học và đúng đắn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Việc quán triệt những nội dung cốt lõi của bài viết vào các chương trình đào tạo, bồi dưỡng về lý luận chính trị tại trường Chính trị tỉnh Khánh Hòa sẽ thống nhất nhận thức, tư tưởng và hành động trong cán bộ, giáo viên, học viên của nhà trường; đấu tranh, phản bác những quan điểm sai trái, thù địch về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy; tạo niềm tin cho người học về chủ nghĩa xã hội và thắng lợi của con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb CTQG - ST, H, 2011, tr. 70.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 1, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 109.

3. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh: *Quy chế Giảng viên của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương*, ban hành theo Quyết định số 6468-QĐ/HVCTQG, ngày 21-12-2021.

4. Ban Tuyên giáo Trung ương (tuyển chọn): *Dur luận trong nước và quốc tế về bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng*, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 6.

5, 6, 7, 8, 9. Nguyễn Phú Trọng: *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb CTQG - ST, H, 2022, tr. 17; 18; 19 - 20; 21; 23 - 24.